

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Дудник Ю. В.

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Єгорова О.В., к.е.н., доцент

Міграція – це переміщення через кордон політичної або адміністративної одиниці на визначений мінімальний період часу, що включає рух біженців, переміщених осіб, економічних мігрантів тощо. [1]

На сьогодні питання міграції населення є дуже актуальним, адже чимало людей переїжджають з місця на місце в пошуках кращого життя. Міграція досить поширене явище в сучасному світі, зокрема, і в Україні. За прогнозами Інституту демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України до 2031 року населення України скоротиться до 39,5 мільйонів осіб. І справа не лише у високій смертності, а і в дедалі більших темпах міграційних процесів. У Міністерстві соціальної політики України повідомляли 2019 року, що за кордоном на постійній основі працює понад 3,2 млн. Через спалах коронавірусу багато країн, зокрема Україна, закрили свої кордони і закликали громадян повернутися додому з-за кордону. В наслідок цього потік мігрантів значно зменшився [2].

Спричиняють міграційні процеси релігійні, політичні, економічні та етнічні чинники. Саме після політичних потрясінь та економічної кризи 2014 року спостерігається щорічне збільшення кількості людей, які виїжджають за кордон. Рушієм міграційних процесів є соціально-економічні умови, адже вища заробітна плата і відповідно вищий рівень життя приваблюють громадян.

Географічний розподіл українських трудових мігрантів за регіонами походження має суттєві відмінності у рівнях міграційної активності: рівень участі населення працездатного віку в трудовій міграції зменшується в напрямку із Заходу на Схід. Це пояснюється близькістю до кордонів розвинених держав, що полегшує і здешевлює здійснення трудової міграції. Найпопулярнішими країнами для міграції серед українців є: Польща, Чехія, Угорщина, Німеччина, Італія. Зокрема, в Італії працюють переважно жінки, в Португалії та Іспанії – здебільшого чоловіки-українці. Це пояснюється вибірковістю попиту на відповідну робочу силу у цих країнах [3].

За останніми дослідженнями міграційних служб кожна третя молода людина віком від 20 до 25 років хоче покинути країну. Різниця в доходах мігрантів за кордоном та середньою заробітною платою в Україні не є єдиними мотиваційними чинником – особливе значення мають соціальні переваги та культурні цінності. Лише маленький відсоток мігрантів покидають країну для того, щоб просто подивитися на світ та вивчити іноземну мову. Інша ж частина мігрує задля пошуку роботи. В наслідок цього потерпає економіка нашої держави [4].

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Значною мірою мотивує людей до міграції також неможливість застосування своїх інтелектуальних, творчих здібностей у різних сферах господарства в Україні. Це призводить до виїзду з країни інтелектуальної, творчої молоді, яка буде віддавати свої сили за для блага іншої країни. Україна втрачає велику кількість дипломованих спеціалістів, котрі могли б піднімати економічне становище нашої держави. Лише невелика кількість мігрантів здатні знайти роботу, яка відповідає їхньому рівню кваліфікації. Переважна більшість їх, незалежно від рівня освіти, працюють на низькокваліфікованих робочих місцях.

До негативних наслідків міграції можна віднести: демографічні показники (знижується народжуваність, збільшується кількість розлучень, депопуляція населення); соціальні (погіршення психологічного та фізичного стану емігрантів, розпад сімей, загальна зневіра); економічні (зниження трудового потенціалу, зростання цін на товари і послуги на внутрішньому ринку, несплата податків). Якщо все більше українців працюватимуть і платитимуть податки за кордоном, з часом стане складно фінансувати національні видатки — пенсії та інфраструктуру. Для країни, яка має значну частку населення похилого віку, тривала чиста еміграція людей працездатного віку створить проблеми в довгостроковій перспективі.

Та не дивлячись на негативні сторони трудова міграція населення має певні позитивні наслідки, зокрема: зниження рівня безробіття на внутрішньому ринку праці, надходження в Україну додаткової іноземної валюти, сприяння інтеграції України до міжнародного ринку праці через міждержавний обмін робочою силою, освоєння нових технологій.

Проблему виїзду за кордон потрібно вирішувати на державному рівні. Зокрема, потрібно створювати нові робочі місця, розробляти державні механізми щодо зменшення масштабної трудової міграції населення за межі країни, обмежувати «тіньову економіку» та неофіційне працевлаштування, підвищувати рівень оплати праці, невинно досліджувати та аналізувати рівень міграційних потоків для того, щоб не допускати негативного сальдо міграції.

Список використаних джерел

1. Ніколаєць О. Вплив зовнішньої трудової міграції на розвиток економіки України. *Економіка та держава*. 2018. № 9. С. 87-90.
2. Трудові мігранти переказали в Україну \$16 млрд . Світовий банк. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/money/-trudovi-migranti-pereveli-v-ukrajinu-16-mlrd-svitovij-bank-1496667.html> (дата звернення 20.10.2020).
3. Кирчів А. Трудова міграція і національна безпека України. Доповідь на круглому столі 03.04.2017 р. URL: <http://www.jimagazine.lviv.ua/kordon/migration> (дата звернення 20.10.2020).
4. Міграційні процеси в Україні: причини та наслідки. *Pelekh.agency*. URL: <https://pelekh.agency/news/migratsiyini-protsesi-v-ukrayini-prichini-ta-naslidki.html> (дата звернення 20.10.2020).